

ЗВЕРНЕННЯ

щодо дисертації БОНДАРЕНКА Дмитра Валерійовича
на тему: «Управління цифровими трансформаціями підприємств
будівельної галузі України», поданої на здобуття наукового ступеня доктора
філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент»

На сьогодні цифрова трансформація є одним із найпопулярніших трендів в науці та бізнесі, оскільки впровадження цифрових технологій таких як хмарні обчислення, великі дані (Big Data), штучний інтелект, інтернет речей, Blockchain, віртуальна та доповнена реальність, візуалізація даних, електронна комерція та багато інших дозволяють підвищити ефективність діяльності підприємства та створити нові можливості для розвитку. У зв'язку з цим, актуальність теми дисертаційної роботи Бондаренка Д.В. не викликає сумніву.

У роботі автором уточнено сутність поняття «цифрова трансформація підприємства»; визначено роль і тенденції розвитку процесів цифровізації в економіках країн світу й України; узагальнено світовий досвід оцінки процесів цифровізації економіки країн світу й України; розроблено модель впливу процесів цифровізації на економічний розвиток країн світу й України; виявлено ключові напрями розвитку наукових досліджень у сфері цифрової трансформації; узагальнено наявні в теорії та практиці підходи до цифрової трансформації підприємств, оцінки їх цифровізації та цифрової зрілості; обґрунтовано значення технологій інформаційного моделювання будівель (BIM) як основи управління цифровою трансформацією підприємств будівельної галузі; виявлено тенденції розвитку будівельної галузі України в довоєнний та повоєнний період, її роль у повоєнній відбудові країни; визначено проблеми та перспективи цифрової трансформації підприємств будівельної галузі України в повоєнний період та наявні бар'єри до запровадження BIM; розроблено цифрову бізнес-модель будівельного підприємства, створену на основі BIM, як базис управління цифровою трансформацією; запропоновано методичний підхід до оцінки цифровізації підприємств будівельної галузі України та рекомендації щодо вибору на його основі напрямів їх цифрової трансформації.

Дисертаційна робота є самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до подальшого розвитку теоретико-методичного забезпечення та розробки практичних рекомендацій з управління цифровими трансформаціями підприємств будівельної галузі України.

Прикладною цінністю відрізняється запропонований автором методичний підхід до оцінки цифровізації підприємств будівельної галузі України, що базується на врахуванні стадії життєвого циклу будівельного об'єкта, оцінці рівнів впровадження BIM та складових цифрової трансформації (комп'ютеризації та автоматизації; автоматизації та роботизації; і безпосередньо цифровізації), а також послідовності її впровадження по ланцюжку (технологічні й управлінські операції, основні бізнес-процеси та бізнес-модель), побудований на розрахунку інтегрального показника та дозволяє обґрунтовувати напрями забезпечення цифрової трансформації підприємств, що підлягають

удосконаленню.

Теоретичну цінність має запропоноване автором визначення сутності поняття «цифрова трансформація підприємства» як послідовності реалізації в компанії стратегічних змін, що передбачають запровадження цифрових технологій у всіх її бізнес-процесах задля їх оптимізації, а також глибоку інтеграцію цифрових технологій в систему організації та управління діяльністю компанії з метою підвищення її продуктивності та конкурентоспроможності на ринку.

Практичне значення результатів дисертаційної роботи підтверджено їх впровадженням у діяльність будівельних компаній України ТОВ «Будівельна компанія ГРІН ПАРК»; ТОВ «ГЛОБАЛ ГРУП ІНВЕСТ».

Поряд з позитивною оцінкою слід звернути увагу на певні недоліки та дискусійні моменти роботи, а саме:

1. В наведеній на рис. 1.23 (стор. 87) когнітивній моделі впливу факторів цифровізації на економічний розвиток країн світу та України потребує більш чіткого пояснення виокремлення окремих елементів моделі та формування взаємозв'язків між показниками.
2. У підрозділі 2.1 дисертаційної роботи автором проведено аналіз публікаційної активності наукової спільноти у сфері цифрових трансформацій з використанням інструментарію бібліометричного аналізу. На наш погляд, доцільно було б більш ґрунтовно пояснити критерії відбору ключових слів для здійснення аналізу, а також співставити світові тренди розвитку досліджень в сфері цифрової трансформації та напрямки досліджень українських вчених.

В цілому дисертаційна робота Бондаренка Д.В. «Управління цифровими трансформаціями підприємств будівельної галузі України» є завершеним науковим дослідженням з актуальної проблеми у сфері менеджменту. Дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). Це дає можливість зробити висновок, що її автор – Бондаренко Дмитро Валерійович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Професор кафедри менеджменту
і публічного адміністрування
Харківського національного університету
міського господарства ім. О.М. Бекетова,
доктор економічних наук, професор

Наталія КОНДРАТЕНКО

Романенко